

موسيي بن محمد دئير: بير گون يحيى بن اكتمي گؤرdom. مندن نئچه سوال سوروشدو، سونرا قارداشيم ايام هاديin(ع) محضرine گلديم و اوئنان دانيشقلار آپارديم كي اوتون ايطاعتىن منه لازىم ائلهدى. اولناردان سوروشدوم: قوريانين اولوم! يحيى بن اكتم مندن نئچه سوال سوروشوب وجواب ايستير.

ایمام هادی(ع) بیویوردو: اونون جوابین وئرдин؟

دئديم: پوخ اونلارين جوابين بىلمىردىم.

امام هادی (ع) بیوردولار: سوال لار نهایتیلر؟

دئديم: بير ياري وئري كي اوندا يازيلميشىدى: آللاد تuala قورآندا بويورور: «كىتابىدان اوندا بھەرە اولان شخص (سليمانا) دئدى: من (سبا ملکەسىينىن) تختىتىنى سىن كېلىك وورمامىش بورا گتىرەرم». (1) سوال سوروشان حضرت سليمان و جواب وئرن آصف(بن برخيا)دىر. آيا پىغمەر اصقين عا

و بۇ آيەدە «اگر سىنه گۈندىرىغىمىزدا شىكىن اولسا، اوندا آسمانى كىتىلارىن اوخوبانلارىندان سوروش»(2) اگر بۇ آيەنىن موخاطبى يېغمىبر اۇزو
اولسا پىس، او داشكە دوچار اولوب و اگر موخاطب آرىپسىسى اولسا، اوندا قورآن كىمە نازىل اولوب؟ . . .

امام هادی (ع) بولند: بیله‌سینه یا ز؟

دئديم: نه يازيم؟

بويوردولار: ياز بسم الله الرحمن الرحيم. آللـه سـنـي هـيـدـاـيـاتـ اـلـهـسـينـ. يـاـزـ دـيـغـيـنـ الـيـمـيـزـهـ جـاـتـدـيـ وـ اـبـسـتـيـرـدـيـنـ اـوـنـانـ بـيـزـ اـيـمـتـحـانـ اـلـلـيـهـسـينـ وـ اـگـرـ جـوـاـيـنـدـاـ قـصـورـ اوـلـسـاـ، بـيـزـ طـعـنـهـ وـوـرـاسـانـ؛ الـبـتـهـ آـلـلـاـهـ سـنـيـ اـؤـزـ تـيـنـدـهـ مـوـجـازـاتـ اـئـدـهـجـاـقـ. بـيـزـ سـوـالـلـارـيـوـاـ جـوـابـ وـئـرـمـيـشـوـقـ، بـيـلـ وـ قـوـلاقـ آـسـ وـ دـوـشـونـمـاـيـيـوـ اـوـنـونـ قـابـاـيـنـدـاـ ذـلـيلـ اـلـلـهـ وـ اـورـكـيـوـ اـوـنـاـ مـشـغـولـ اـلـلـهـ، الـبـتـهـ حـوـجـتـ سـنـهـ قـوـرـتـوـلـوبـ. وـالـسـلامـ

بو آيدهه «کتابدان اوندا بهره اولان شخص (سلیمانا) دئدی: من (سپا ملکه سینین) تختینی سن کېپلیک وورمامیش بورا گتیره مر.» سلیمان، (آصف) بیلنه و اوندان چوخا عالیمیدی؛ لakin ایستیریدی اوز اومنته جین و انس اولاراق، بیلدریسین کي اوندان سوئراکی حوجت، (آصف) دیر و آصفین ائله دیغی آلاھین امری این ایدی کي سلیماندان اوبرنیمیشدی تا اونون رهبرلیغی و ولایتیندە ایختیلاف يارانمایا و هامیما حوجت تمام اولا.

و بو آیه ده «اگر سنه گؤندردیغیمیزدا شکین اولسا، اوندا آسمانی کیتابلارین او خوبانلاریندان سوروش» آیه‌نین مخاطبی پیغمبرین اوزودور و او حضرتده، بیر ذره‌ده اونا گوندریلن باره‌سینده، شک یوخیدی؛ لاکین جاهیل لر دئیردیلر؛ نیه آلاه ملکلردن پیغمبر مبعوث اتلله‌مهدی؟ نیه آلاه اوز پیغمبرینی ینمادان و کوچه‌لرده گئدیب گلمقادان بینیاز اتلله‌مهدی؟

بۇنا خاطېرى رسول اکرمە وھى ائلەدى كى تا جاھىل موعىتىپلىرىن يانىدا، كىتابى (يوراتى) اوخويانلاردان سورۇشىسى:

آیا آللـه ایندـه جـن بـر پـیغمـبـر گـونـدـرـیـب کـی یـنـیـب اـیـچـمـهـسـین و باـزارـلـارـدا گـنـدـیـب گـلمـهـسـین؟ (و چـون بـئـله دـئـیـل پـس اـئـی مـحـمـد سـنـدـه اـوـنـلـاـرا تـایـسـان و بـو مـوـرـیدـه آـیـرـلـارـینـان فـرـقـینـیـوـخـدـورـ) (۱)

و بو کي آلاه تعالی: «فإن كنت في شک» (اگر شکین وار) تعبیرینی ايشله دیب یوننان یئله کي پیغمبرین هنجوچت شکی یوخیدی- یونا خاطر ایدی کي دانیشیق و موحدایله ده اینصافی رعایت اله سین. نتجه کي آلاه تعالا موباهیله آهے سیندہ بیورور: «(آئی پیغمبر کافیرلره) دئگین: گلین هامیمیز اوشاقلار و اروادلاریمیزی چاغیراق؛ سونرا موباهیله اثیاق و یالانجیلارا آلاھین لعنین گوندرافق»(3) اگر آلاه بیورسادی کي: «گلین آلاھین لعنین سیزه گوندرافق، اونلار حقین قبول اله مزدیلر. یونا گوره یوننان یئله کي آلاه بیلردي گوندردیغی و پیغمبری دوز دانیشاندیر و وظیفه سینی انجام و تربیت و هابنله پیغمبر اوزو یاخجي بیلردي کي دندیقلاریندا صاديقدیر لakin بوجور یاخجي بیلدي کي دانیشیقدا اینصافی رعایت ائده و یالانجیلاری رد ائده . . .

آلت يازيلار:

- 1- "قال الذي عنده علم من الكتاب أنا آتيك به قبل أن يرتد اليك طرفك" (نمل سورة سعي ، آية 40)
 - 2- "فإن كنت في شك مما أنزلنا إليك فاسأئل الذين يقرؤون الكتاب" (يونس سورة سعي ، آية 94)
 - 3- "فقل تعالوا ندع أبناءنا وبنائكم ونسائنا ونسائكم وإنفسنا وإنفسكم ثم ننتهي فنجعل لعنة الله علي الكاذبين" (آل عمران سورة سعي ، آية 61)
منبع: تحف العقول، حسن بن شعيبه حراني، 481 - 476-جـي صفحه لـ.